

Človek tvor náboženský

Základná otázka človeka o zmysle. K základným otázkam, ktoré si človek kladie, je otázka zmyslu skutočnosti. Každý úprimný človek prizná, že vesmír nie je dielom človeka a že človek sa na Zemi ocitol nie svojou zásluhou. Existencia človeka je pre neho darom a človek vie, že za svoju existenciu vďačí niekomu alebo niečomu, čo je mimo neho samého. Pri všetkej svojej námahe, ktorú prináša život, žije človek rád, pretože život je najväčší dar, o ktorom človek opäť vie, že ho nemá v moci, ale že je to dar.

Človek tuší Boha. Úvahou nad týmito všetkými a ďalšími darmi človek zisťuje, že v jeho živote je mnoho takého, čo nemá vo svojej moci, ani si to nedal sám. Tuší nad sebou vyššiu bytosť, ktorá je silnejšia, dokonalejšia, inteligentnejšia a lepšia ako je on sám. Človek tuší nad sebou Boha. Pritom Boh ostáva človeku skrytý, nie však natoľko, že by o ňom človek nevedel celkom nič. Je samozrejmé, že sa človek snaží nadviazať s touto bytosťou kontakt. Od dokonalosti svojich predstáv o tejto bytosti či bytostiach závisí, ako voči týmto bytostiam má postupovať. Tuší, že táto bytosť o ňom vie, že ho pozná a že môže ovplyvňovať jeho život. Človek si uvedomuje svoju závislosť na tejto bytosti.

Človek tuší jedného Boha. Ľudské tušenie Boha malo v dejinách najrôznejšie podoby. V zásade však možno tvrdiť – a výskumy civilizácií najmenej narušených moderným životným štýlom to potvrdzujú – že najoriginálnejšie ľudské predstavy o Bohu sú monoteistické. Najstaršie ľudské kultúry a kmene, ktorých sa najmenej dotkla moderná civilizácia v africkom a latinskoamerickom vnútrozemí preukázali známky monoteistického náboženstva. I keď išlo o veľmi jednoduché a primitívne náboženské prejavy, predsa sa ukázalo, že je súčasťou ľudskej prirodzenosti, aby človek svojho ducha dvíhal k jednej bytosti, ktorá je dokonalá a jemu priaznivo naklonená. Polyteizmus sa do ľudskej spoločnosti dostal až vtedy, keď sa predstavy človeka o Bohu znehodnotili a porušili vplyvom zla a degenerácie ľudského zmyslu pre dobro a dokonalosť.

Človek prejavuje Bohu kult. Po prvom uvedomení si nadprirodzenej bytosti človek stojí pred ťažkou otázkou: ako sa voči tejto bytosti správať? To najdokonalejšie, čoho bol a je človek schopný, bol kult. Pod kultom si predstavujeme určité úkony ľudského ducha a určité veci či gestá a postoje, ktoré boli zamerané na Boha a mali za cieľ vyjadriť ľudskú podriadenosť tejto bytosti, hold, poklonu a nakoniec prosbu o priazeň. Tieto úkony prednášal vždy ten, kto v určitom spoločenstve bol považovaný za najhlavnejšieho. Bol to vždy reprezentant rodu, klanu, národa atď.

Náboženstvo neprotirečí rozumu a je dôkazom existencie Boha. Súhrn všetkého, čo človek o Bohu vie, čo o ňom tuší a čo voči nemu prejavuje, nazývame náboženstvo. Náboženstvo je prirodzenou súčasťou ľudského ducha, nie je prejavom strachu človeka z prírodných živlov. Je človekovi vlastné a je logickým vyústením úvah človeka o pôvode jeho samého a celého sveta, ktorý ho obklopuje. Náboženstvo neprotirečí ľudskému rozumu, naopak, dáva mu pokoj, vyrovnanosť a odpovedá aj na to, na čo ľudský rozum nestačí. Rozum a viera v Boha sa teda navzájom výborne dopĺňajú.

Samotný fakt, že človek aj svojím rozumom vyslovuje požiadavku existencie Boha, je najlepším dôkazom toho, že Boh existuje. Človek by totiž nemal predstavu o Bohu, keby Boh nejestvoval. Teda prirodzené prejavy ľudského ducha nám dokazujú existenciu Boha. Na ľudské tušenie nadväzuje Božie zjavenie.

